Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Телефон: HEnderson 4-0807, 4-0237
Тел. УНС: HEnderson 4-1016

РІК LX. Ч. 316. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 26-го ЛИСТОПАДА 1952. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS No. 316 JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 26, 1952. VOL. LX.

АДАМС — ГОЛОВНИЙ ДОРАДНИК НОВОГО ПРЕЗИДЕНТА

ЕЗРА Т. БЕНСОН СЕКРЕТАРЕМ РІЛЬНИЦТВА

Новообраний президент оповістив ще два нові важливі призначення на урядові становища після перебрання влади Республіканською партією 20 січня, а саме: Езру Бенсона з Солт Лейк Сіті, в стейті Юта, на секретаря рільництва, а губернатора з Ню Гемпшир, Шермана Адамса, на свого політичного дорадника. Бенсон це перший член мормонського віровизнання, що дістав кабінетний пост. Він належить до мормонської „Ради Дванадцяти Апостолів", яка завідує цею церквою, а в приватнім житті він визначний фармер. У політиці він прихильник сен. Роберта А. Тефта й вважається загально за першого члена кабінету з цієї групи республіканців. Бенсон прихильник фармерських субсидій і один з провідників фармерського кооперативного руху. Він спеціалізувався в справах продажу фармерських продуктів.

Губ. Адамс це постійний друг вибраного президента Двайта Д. Айзенгавера. Під час виборчої кампанії він мав своє бюро побіч головної кватири Айзенгавера в готелю Комодор в Ню Йорку й досі його там затримав. Його урядування як губернатора стейту Ню Гемпшир кінчиться з Новим Роком. Він визначний продуцент будівельного матеріялу й банкір. Як дорадник президента він буде мати великий вплив на хід публічних справ подібно, як це має тепер д-р Джан Стілман прибічник през. Трумана. З становленням Бенсона, ще тільки три кабінетні становища не обсаджені, а саме: генерального поштмайстра і секретаря: праці й торгівлі. Після оповіщення призначення Бенсона і Адамса стало відоме, що вибраний віцепрезидент, сен. Річард М. Ніксон, відбув першу післявиборчу конференцію з Айзенгавером, одначе він не виявив, про що він розмовляв з вибраним президентом. Він тільки згадав, що матиме якесь відповідальне призначення в Конгресі, крім свого уряду як віцепрезидента, отже предсідника Сенату. Призначення додаткових членів кабінету треба надіятися ще перед виїздом Айзенгавера до Кореї, де його вижидають на День Подяки з надією, що це підкреслене настрій вояків, хоч день його виїзду тримають у тасмниці.

Ледве 25,000 осіб дістане урядову працю від республіканців

Вашингтон. — З-поміж десятків тисяч осіб, що зголошуються на урядову службу з нагоди зміни адміністрації, — ледви 25,000 зможе її дістати, коли республіканці прийдуть до влади, як це передбачують спостерігачі. Це тому, що урядові становища залежні тепер від іспитів, переводжених Цивільною Службою, з усіми зголошеними на посади і тільки один відсоток на 2,500,000 федеральних урядовців, що служать у Вашингтоні, так і в цілій країні, може бути звільнений з нагоди зміни партії при владі. Одначе не виключена більша кількість республіканських працівників та службовців з бігом часу, бо кожного року опорожнюється коло 385,000 службових посад при федеральним уряді. Одначе, коли б навіть Республіканська партія хотіла зменшити кількість урядових посад, то в майбутності ті, що тепер були б звільнені з праці, матимуть першенство в прийманні наново до праці, — коли відкриється якесь місце. Понад те, вибраний президент Двайт Д. Айзенгавер публічно заявив, що чесні працівники не мають причини боятися звільнення з посад. А теж правда й це, що не всі бюрові працівники це демократи, бо Цивільна Служба забороняє згадувати партійну приналежність на зголошеннях за працею.

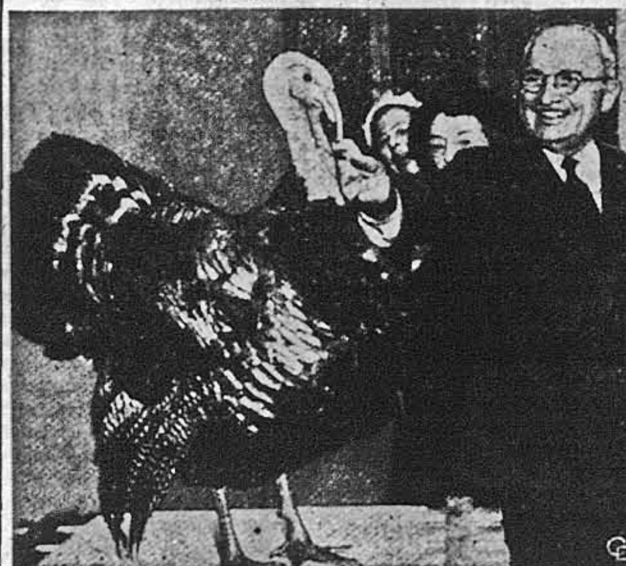
Конант за постійне поборювання комуністичної загрози

Ню Йорк. — Найбільша загроза для американської безпеки полягає в нехоті народу „глядіти увічі міжнародньому напруженню і безупинній боротьбі з російським комунізмом" — сказав д-р Джеймс В. Конант, предсідник Гарвардського університету на зібранні ради завідувачів Комітету Економічного Розвитку. — Загроза для цієї країни це загроза на цілі роки. Д-р Конант того переконання, що й американська політика проти цієї загрози не може бути тільки дво-або трирічною необхідністю, але довготривалим змаганням. Він вийшов з критикою проти „нашої невдачі скласти якусь іншу політику в наших військових справах крім тимчасового створення армії" і „невдачу об'єднати наше зброєння з зброєнням інших країн з Північно-Атлантійського Пакту" та розгорнути далекосяжний плян для економічної відбудови всього вільного світу, до якого плян озброєння мусить бути пристосований. Д-р Конант теж вірить, що коли вільний світ буде сильний економічно й мілітарно, то можна буде вимінути гльобальної війни.

ГІССОВІ ВІДМОВЛЕНО ВОЛІ ЗА „ПАРОЛЕМ"

Вашингтон. — Алджерові Гіссові, колишньому урядовцеві департаменту стейту, засудженому на п'ять років в'язниці за кривоприсягу з запереченням, що він був одночасно комуністичним агентом, федеральна Рада Паролів відмовила одноголосно права вийти з тюрми на волю за складенням „слова чести" раніше, ніж мала б покінчитися його правильна кара. Закон передбачує, що в'язень може вийти на волю вже після двадцяти місяців тюрми, — якщо його поведінка впроводж відсиджування кари була взірцева. Рада складається з п'яти членів і вони всі відмовили Гіссові цього привілею. Гіссова повна кара мала б скінчитися 27 листопада 1954 р. Тепер він зайнятий як помічник в тюремнім адміністраційнім бюрі, отже його положення не важке. Вістку про відмову волі „на пароль" проголосив публічно голова Ради паролів, д-р Джордж Кілмер тільки самою оповісткою, що паролю відмовлено. Департамент справедливости відмовився подати до відома загалу всяких вияснень, зв'язаних з цією справою. Гісс був признаний винуватим у проступку федеральною судейською лавою в Ню Йорку 21 січня 1950 р. Він допустився кривоприсяги в 1948 р., коли під час слідства, веденого великою судейською лавою він зізнав під присягою, що він не бачив ніколи Вітакера Чамберса, який обвинувачував його в спілці з комуністами і в видаванні урядових документів комуністичним шпигунам.

ПРЕЗИДЕНТ ПОДИВЛЯЄ СВІЙ „ОБІД" НА „ДЕНЬ ПОДЯКИ"

Президент Труман з усміхом подивляє 35-фунтового індика, якого йому передала з Орегону Красва Індича Федерація в подарунку на традиційний обід в „День Подяки". Цей індик є, можна б сказати, членом 59-мільйонової „індичої сім'ї", викормленої в цьому році на індичих фармах Америки, що становить рекорд в цій ділянці господарства.

НОВОПРИБУЛІ УКРАЇНЦІ В НЮ ЙОРКУ ВЕЛИЧАВО ОБХОДИТИМУТЬ „СВЯТО ПОДЯКИ"

Ню Йорк. — З цьогорічним „Святом Подяки" новоприбулі українці в Ню Йорку зв'язують п'яту річницю свого прибуття до Америки і з тої нагоди влаштовують низку імпрез, бажаючи в той спосіб висловити свою вдячність Америці за те, що їх прийняла, та своїм ослим в Америці землякам за те, що допомогли їм приїхати. Обходи цього спеціяльного „Свята Подяки" почнуться в сам „День Подяки", в четвер 27-го листопада, в якому о год. 10-ій ранку в усіх місцевих українських церквах відправляться Вдячні Богослужения. Пополудні того дня відбудеться в Мангеттен Плязі при 4-ій вулиці товариська зустріч, о г. 4-ій бенкет і о год. 7-ій вечерниці. Святкування закінчаться в неділю, 30-го листопада, величавою Святочною Академією, що відбудеться о год. 5.30 ввечері в залі Фешин Інституту при 24-ій вулиці. Загально сподіються, що ці оригінальні обходи Свята Подяки стягнуть на всі ці імпрези велику масу людей, як з нової так і давноприбулої імігрaції.

Фордова Фундація відмовлятиме допомог комуністам

Вашингтон. — Слідчі урядової Генрі Форда заявили слідчим урядовцям Палати Репрезентантів, що Фордова Фундація, яка розпоряджає фондом в $502,000,000, не дасть більше „ані десяти центів" комунебудь, хто використовував її допомогу на неамериканські дії. Предсідник підприємства Форд Мотор Компані сказав, що ця фундація призначена на цілі наукові, виховні і добродійні, слідкує за тим, щоб дари, приділювані для різних установ, ішли на призначені цілі. Генрі Форд заявив, що не було ніколи нагоди відтягати раз даровані підмоги з причин „підривної діяльности" або інших подібних мотивів, бо, на його думку, цього правно не дасться зробити. Перед палатною комісією він свідчив, що він проєліджує, чи якісь установи, звільнені від податків, уживають тих грошей на підривні діяння. Предсідник і директор Фундації Форда, Пол Гофман, свідчив, що він має тепер якраз картину, на що йдуть дари і що нема причини побоюватися, щоб ці дари йшли на поширювання соціалізму в ЗДА.

ВЕРХОВНИЙ СУД ПРИЗНАЄ МОСКОВСЬКОМУ ПАТРІЯРХОВІ ВЛАДУ НАД РОСІЙСЬКОЮ ПРАВОСЛАВНОЮ КАТЕДРОЮ В НЮ ЙОРКУ

Вашингтон. — Верховний Суд Злучених Держав схвалив, що стейтовий закон у вирішуванні релігійних справ не може йти проти конституції Злучених Держав і на цій підставі російська православна катедра св. Миколая опинилася під владою московського патріярха, який признає владу Совєтів. Рішення Верховного Суду ЗДА з понеділка 24 листопада уневажнює давніше вирішення нюйорського стейтового Апеляційного Суду, що признав стейтовий закон, на підставі якого власність собору св. Николая приділена була Російській церкві в Америці, а не московському патріярхові тому, що він підлягає совєтській владі.

Справа власности російського православного собору св. Миколая, побудованого ще за часів царської влади коштом самого царя Миколи II під ч. 15 Іст 97 вулиці в Ню Йорку, велася перед американськими судами від 1917 р., коли то, в наслідок революції, впала влада Російського Православного Синоду, який надавав священиків до цієї катедри, опанували цю катедру прихильники „Живої Церкви", створеної в Москві комуністичними прихильниками. Іменем цієї „Живої Церкви" виступив з претенсіями до нюйорської катедри архиєпископ Иоан С. Кедровський і дістав її в своє посідання. У 1924 р. зачартерована в Ню Йорку „Російську Православну Церкву в Америці", яка виступила з претенсіями до будинку катедри на цій підставі, що після смерти архиєп. Кедровського катедра дісталася в посідання архиєпископа Веніямина Федченкова, що признавав владу під-совєтського московського патріярха. На підставі стейтових законів керівники Російської Православної Церкви в Америці дістали катедру в посідання, одначе проти присуду стейтових судів зголосив архиєпископ Федченков апеляцію до Верховного Суду Злучених Держав. Цей суд, опираючися на Чотирнадцятім Додатку до Конституції вирішив, що стейтові закони не мають права вирішувати законів якоїсь церкви, отже не можуть теж признавати право власности катедри св. Миколая кому іншому, тільки первісній владі, якою був колись московський православний патріярх, що його наслідником вважається теперішній московський патріярх, хоч він стоїть під владою совєтів. Рішення Верховного Суду схвалено вісьмома голосами проти одного.

АЙЗЕНГАВЕР ВІДВІДАВ ГОЛОВНУ КВАРТИРУ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ

Об'єднані Нації, Н. Й. — Ген. Двайт Д. Айзенгавер, — новообраний президент З'єдинених Держав, відвідав минулого понеділка головну кватиру Об'єднаних Націй в східній частині центрального Мангаттену, кажучи при цій нагоді, що Об'єднані Нації — „символізують надії вільного світу на мирну і певну будучність". Айзенгавер відвідав Об'єднані Нації в товаристві Джана Фостера Доллеса, новопризначеного ним майбутнього державного секретаря в новому республіканському уряді. При вступі до будинку Об'єднаних Націй, Айзенгавера привітав генеральний секретар Трігве Лі та його асистенти. Відвідини Айзенгавера мали неформальний характер — бо новообраний президент бажав насамперед оглянути забудування світової організації. Подивляючи архітектуру нового будинку та його внутрішнє устаткування, ген. Айзенгавер висловив свою думку, кажучи: „Врате, це є щось!" Під час своєї мандрівки по залях і кімнатах, ген. Айзенгавер тут і там обмінювався кількома словами з поодинокими урядниками, зокрема з д-ром Ралфом Бонче, нагородженим відзначенням Нобля за його мирні зусилля. Д-р Бонче є тепер директором Протекторатного Відділу і підлягає генеральному секретареві Трігве Лі. Відвідини Айзенгавера в головній кватирі Об'єднаних Націй — тривали 40 хвилин.

Важка рука нового прем'єра в Іраці

Багдад, Ірак. — Новий прем'єр Іраку генерал Магмуд Нур ал-Дін важкою рукою успокоїв столицю після заворушень, в яких товпа домагалася зміни виборчих прав та виступила проти чужих впливів. Новий прем'єр заборонив вночі появлятися на вулицях, а хто під час воєнного стану появиться в заборонених годинах на вулицях міста, може дістати три роки в'язниці. Прем'єр Нур ал-Дін розв'язав усі політичні партії та завісив 12 часописів і заборонив всілякі демонстрації. Досі арештовано шістьох партійних провідників. Арештування відбулися на основі окремого уповаження, яке дістав прем'єр від регента еміра Абдул Іллага. Провідники лівих партій протестували проти неправних виборів. Щоб успокоїти товпу, прем'єр повідомив населення про помочі публічних оголошень, про зміну виборчих прав, та обіцяв знизити податки. — У Вашингтоні думають, що протиамериканські демонстрації відбулися тому, що ЗДА підтримують державу Ізраїля, а також і під впливом комуністичної пропаганди. Новий прем'єр обіцяє безплатну вищу освіту, збільшення військової сили та нові закони про соціяльне обезпечення.

В Кенії карають цілі села

Найробі, Кенія. — Уряд англійської колонії Кенії вирішив карати цілі села за те, що вони сприяють терористам „мав-мав", які в останніх днях вбили 18 людей а 30 ранили. Між убитими знаходиться і один англієць, коммодор Мейкледжан, який помер від ран у шпиталі. Поліція має збірно покарати три місцевості в той спосіб, що заберуть їм усю рогату худобу, гроші та — „знак" їхнього багатства. Поліція дістала право зайняти всі засоби комунікації та закрити крамниці й базарі. Вчора відбулися знову заворушення, в яких поліція вбила 17 осіб, стріляючи до товпи, що не хотіла розійтися. Тубільці обіцяють „чуда", коли поліція буде до них стріляти. „Села змінять своє положення, літаки будуть падати на землю, кулі будуть замінюватися на воду, а їхні боги з'являться особисто між своїми вірними".

Стипендії для брітанських студентів в ЗДА

Ню Йорк. — У готелі Валдорф Асторія відбулися збори „Англомовного Об'єднання", що на них виступив з доповіддю б. амбасадор Л. Дуглес. Промовець оповістив, що Англомовне Об'єднання, яке сприяє поширенню знання про Америку і студіям в Америці брітанських студентів, вже багато прислужилося в цій ділянці. Об'єднання допомагає юнацтву з Англії — однаково хлопцям і дівчатам студіювати в ЗДА або поглиблювати тут здобуті на батьківщині студії в усіх ділянках людського знання. Одначе обмежені фонди, що ними розпоряджає Об'єднання, не давали змогу вповнити цілком своїх задуманих плянів.

Єпископ про переселення з Порто-Ріко

Сан Хуан, Порто-Ріко. — Єпископ Гомер Томлінсон, з місцевости Квінс Віллідж в Лонг Айленд, прибувши минулої суботи до Сан Хуану, відбув тут пресову конференцію, під час якої висловив свої погляди на еміґрування з перенаселених країв. Зокрема список заявив, що 700,000 порторіканців, яким вже затісно в їхній батьківщині, повинні бути переселені до Мехіка і в країни центральної Америки. Це було б виконання широкого пляну переселення, що його вже давно підтримує список Томлінсон, який вважає, що виіле пересунення населення з одних країн у інші допоможе втримати вічний мир. Його турботи охоплюють країни Азії, Африки й Америки. Щодо населення островів, до яких він тепер прибув, то список тієї думки, що приблизно третина усього населення, що сягає тут 2,200,000 повинна бути переселена до Латинської Америки, а не до ЗДА, поскільки, і мова, і спосіб життя Латинської Америки дуже зближені до мови і звичаїв островів, населення яких вживає еспанської мови. Єпископ Томлисон очолює секту „Церква Бога" і відбуває „всесвітню мандрівку миру".

Провідник сіоністів про переслідування жидів

Ню Йорк. — Президент Американсько - Жидівського Конгресу, д-р Ізраїль Голдстін, що перебуває тепер в Єрусалимі на нарадах екзекутиви жидівської агенції для Палестини, протелеграфував з Єрусалиму до Ню Йорку, висловлюючи свої погляди на останній процес в Чехословаччині. Текст заяви І. Голдстіна, який отримано в Нюйорському бюрі Американсько-Жидівського Конгресу, устійнено на нарадах з керівниками сіоністичних організацій із усіх частин світу. Заява Голдстіна стверджує, на підставі розгляду празького процесу, що десять із тринадцяти підсудних в празькому процесі це напевно жиди і тому празький процес виявляє безсумніву прямування Комінформу „роздмухати і використати антисемітичні настрої для своєї власної мети". Далі стверджено, що немає вже сумніву, що жидівський народ і держава Ізраїля стали предметом наперед обмислених нападів і сторонами двох різних держав, що належать до Комінформу. Одночасно надійшли відомості з Тель-Авіву, що перед чехословацьким посольством поставлено охорону в зв'язку з протестаційними демонстраціями, які відбулися тут з нагоди процесу в Празі.

СОВЄТИ ВІДКИДАЮТЬ ІНДІЙСЬКИЙ ПЛЯН ЩОДО КОРЕЇ

ВИШИНСЬКИЙ ЗАЯВИВ В О.Н., ЩО МОСКВА ПОГОДИТЬСЯ ТІЛЬКИ НА СОВЄТСЬКУ РЕЗОЛЮЦІЮ

Об'єднані Нації, Н. Й. — Андрей Вишинський, совєтський міністер закордонних справ, промовляючи вчора в Політичному Комітеті Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, відкинув індійську компромісову пропозицію в справі полонених в Кореї, заявлюючи, що ця пропозиція „не призначена на те, щоб закінчити, але щоб, продовжувати війну". Індійська резолюція пропонує, щоб всі полонені були негайно звільнені після війни, хоч передбачує репатріяцію тільки тих полонених, які самі собі того бажають, а доля всіх інших мала б бути вирішена на політичній конференції в справі Кореї впродовж 90 днів після підписання перемир'я. До того часу ті полонені, які не бажають вертатись до своїх країн, були б під опікою невтральної Репатріяційної Комісії. Вишинський відкинув цю пропозицію, заявляючи, що єдиною резолюцією, на яку Совєтський Союз може погодитися, є совєтська пропозиція, що ставить в принципі примусову репатріяцію всіх полонених,. без уваги на те, чи вони самі собі того бажають. Становище Вишинського в цій справі було, правдоподібно, причиною, що державний секретар Дін Ачесон, який промовляв після Вишинського, — зайняв вже далеко більш агідливе становище до індійської пропозиції, ніж це було раніше та через що були вияснені серйозні непорозуміння між американською і британською делеґаціями, бо британська делеґація перша підтримала індійський компроміс. Ачесон в своїй промові — вже не дуже обстоював своє перше домагання доповнення індійської резолюції в тому напрямку, щоб вона відразу забезпечувала долю тих полонених, які відмовляються від репатріяції. Совєтське відкинення індійської пропозиції було деякою несподіванкою для багатьох дипломатів в Об'єднаних Націях, які сподівалися радше совєтських домагань відповідного доповнення тої резолюції, ніж її повного заперечення.

Відбито пробні атаки червоних в Кореї

Токіо. — Не зважаючи на холод і погану погоду, комуністичні війська на поодиноких ділянках корейського фронту перевели вчора кілька пробних атак, але всі вони були відбиті аліянтськими силами. Своїми спорадичними пробними атаками комуністи намагаються не тільки перевірити силу аліянтських ліній, але й „вбивати клини" в аліянтські позиції та утруднювати цим аліянтську оборону. Комуністичні атаки не мали жадного успіху, натомість — принесли червоним великі втрати. Аліянтська авіяція впродовж дня і ночі бомбардувала воєнні об'єкти у ворожому запіллі та ворожі позиції на фронті.

70 мільйонів долярів на відбудову Кореї

Об'єднані Нації. — Спеціяльний комітет Об'єднаних Націй, створений як дорадче тіло до Аґенції Об'єднаних Націй для Відбудови Кореї, ухвалив вчора проєкт, щоб на відбудову Кореї виасигнувати 70 мільйонів долярів. Згідно з пляном, ці фонди будуть використані частинно на безпосередню допомогу населенню, зокрема на харчі, а частинно на закупно будівельних матеріялів для відбудови шкіл та інших інституцій.

Японський прем'єр пропонує „обмежене озброєння"

Токіо. — Японський прем'єр Шіґеру Йошіда, відкриваючи вчора сесію нового парляменту, запропонував ухвалу закону, який дозволяв би на „обмежене озброєння" Японії „для забезпечення світового миру і запевнення національної безпеки". Свою пропозицію прем'єр Йошіда підтримував твердженням, — що доля Японії нерозривно зв'язана з демократичним заходом, разом з яким Японія може встоятись, або впасти.

ПРОТИЖИДІВСЬКИЙ ПРОЦЕС У ПРАЗІ ВИКЛИКУЄ СТРАХ ЗА ДОЛЮ 3,500,000 ЖИДІВ

Єрусалим. — 24 листопада міністер закордонних справ Моше Шарет виголосив промову в ізраїльському парляменті, в якій зайняв становище до протижидівського процесу в Празі. Він заявив, що гостра протижидівська постава в Празі викликує страх за долю 3,500,000 жидів, що живуть у країнах поза залізною куртиною. Празькі комуністичні провідники хочуть відвернути ненависть чеського населення від себе на жидів. Також у Празі хочуть „знеславити в очах жидівського народу державу Ізраїля, до якої звертаються серця жидівського народу", заявив міністер Шарет. В той спосіб чеський уряд хоче „усправедливити всі майбутні акти проти жидів та переслідування жидівського народу в Чехословаччині і в сусідніх державах". Обвинувачені в Празі жиди ніколи не були „націоналістами", тільки комуністами, і вони не мали жадних зв'язків з Ізраїлем і не були шпигунами. — Тимчасом у Празі щораз сильніше підкреслюють протижидівський тон у цьому процесі. Вчора зізнавали два бувші заступники міністра торгівлі, які признавалися до того, що „при допомозі закордонної торгівлі старалися зв'язати Чехію з Заходом, щоб вона була від нього залежна та була ляльчкою в руках Заходу". Так зізнають обвинувачені Лебль, Фішель і Марголіюс. Вони „признавалися" до того, що старалися звернути Англії 2,000,000,000 корон, які вона була дала Чехословаччині коштом відшкодування за Мюнхен. Лебель „признався" до зв'язків із американцем Германом Фільдом. „Руде Право" пише, „що жиди вивезли з Чехії 6,000,000 корон, коли вивандрували до Ізраїля. — „Ню Йорк Таймс" у своїй редакційній статті „Поза фасадою празького процесу" пише про те, що у празькому процесі комуністи наслідують Адольфа Гітлера, який свої невдачі звалював на жидів. „Все це, пише цей часопис, діється в традиції Адольфа Гітлера, і воно дає додатковий довід, що совєтський тоталітаризм у своїй основі це червоний фашизм, і його важко відрізнити від брунатного фашизму, який пропагував колись Берлін".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage privided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Сити і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weakly, English language suppl.)	
На рік	$ 3.00	One year	$ 3.00
На пів року	$ 2.00	Six months	$ 2.00

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

СВЯТО ПОДЯКИ

Читаємо в новинці з Токіо, що японський імператор Гірогіто разом з престолонаслідником дякували разом з цілим народом за добрі жнива по традиційному звичаю і в церемоніяльних, старинних одягах та по правилам їхнього віровизнання. Це, як читаємо в новинці, було японським „Святом Подяки".

Згадуємо про це тільки як приклад, що американське „Свято Подяки" має свій корінь у глибокій вірі й душевній потребі дякувати Всевишньому за Його благодаті, а це проявляється у кожного народу. Воно тільки прибрало й сьогодні прибирає у різних народів різні форми, але зміст є той самий, як мова про подяку Творцеві світу.

В американців „День Подяки" це в першу чергу родинне свято, хоч не в вузькому, але дуже широкому розумінні. В новітній добі це свято набирає щораз більше загального змісту. Воно постійно пригадує тим, що їм в цьому році пощастило, що є і такі, яким нещасливі обставини не дали змоги мати „добрі жнива". З цього боку треба підходити до цеї добродійної акції, яка попереджує „День Подяки", а яку спостерігаємо по всіх містах, по цілій Америці. От бачимо в газетах, наприклад, знимку, яка представляє молодих скавтів, як зносять харчі для тих, що не мають засобів, щоб мати в „День Подяки" на столі те, що є в той час у звичайній американській хаті. Добродійні організації, а також міські та стейтові установи також дбають про те саме й влаштовують даремні обіди. Також знаємо з минулого, що про те, як „вгиналися столи" в „День Подяки" в багатіїв чи звичайних людей, ніхто не пише в газетах по святі, але про те, як приймали бідних, нещасливих і бездомних, маємо багато описів, фотографічних знимок і т. п.

До того треба ще пам'ятати, що американський дух „Свята Подяки" обіймає тепер не тільки американців. Бо, наприклад, якраз в цьому тижні по католицьких парафіях переводиться з нагоди „Свята Подяки" спеціяльна збірка одягу для скитальців, розкинених по цілому світі. При цьому хочемо пригадати, що ЗУАДКомітет вже від довшого часу накликає наше громадянство до такої самої збірки для українських залишенців в Европі й добре було б, щоб ми за це пам'ятали якраз у цьому тижні.

Одначе про те, чого в тій чорній годині цілого людства, нам, у вільній Америці, найбільше треба, сказав сам президент країни у своїй Проклямації, проголошуючи останній четвер у листопаді „Святом Подяки", згідно з резолюцією Конгресу ЗДА з 1941 року. Тож президент Труман закликав нас усіх до молитви і подяки Всевишньому за цього духа, що об'єднує усі частини цеї країни і нас усіх. На це поклав президент цього року найбільший натиск, знаючи добре, в якій страшній небезпеці знайшовся нині ввесь світ через совєтську агресію та кремлівське безбожництво та які важкі завдання впали на Америку, не зважаючи на те, що вона сама зазнає найбільшого добробуту, який колинебудь мала, та що її громадяни втішаються такою широкою свободою, якої нема ніде в світі.

Цього року „Свято Подяки" відзначається у нас, американських українців, ще тим, що воно є п'ятиріччям приїзду до ЗДА наших найновіших іміґрантів-скитальців. Це п'ятиріччя буде відсвятковане в Ню Йорку окремими імпрезами, які вкажуть, між іншим, також і на ті вартості, які внесла ця найновіша іміґрація в наше тутешнє життя, українське та загально-американське.

Ми переконані, що ці імпрези відбудуться також і в тому дусі єдности, потребу якого підкреслив президент Труман. А цеї єдности так дуже треба особливо тим, що взялися тут до допомоги визвольним змаганням українського народу. Без неї вони свого завдання ніколи не виконають.

ІНДІЙСЬКИЙ КОМПРОМІС

Наради Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, точніше її важливого Політичного Комітету, як і ціла — так сказати б — кулуарна політика, стоїть тепер під знаком Кореї та компромісової індійської резолюції, яка мала б вможливити успішне завершення переговорів в справі перемир'я. Заінтересування, яке виявили Об'єднані Нації до тої справи, переконує, що вільні країни справді щиро бажають замирення і бажають його якнайшвидше.

В чому полягає суть „індійського компромісу"?

Переговори в Кореї, як відомо, зупинились на „мертвій точці" аліянтських і комуністичних суперечностей відносно репатріяції полонених. Комуністи домагаються репатріяції всіх полонених, в потребі навіть силою, якщо б деякі з них відмовлялись від такої репатріяції. Об'єднані Нації, репрезентовані в Кореї американськими представниками, не відступають від свого становища, що репатріяція полонених може відбутись тільки на добровільній базі, отже тільки ті полонені можуть бути репатрійовані, які самі собі того бажають. Полонені, які відмовляться від репатріяції, а таких вже сьогодні є коло 80,000, повинні дістати право азилю в інших країнах.

„Індійський компроміс" пропонує таку розв'язку суперечностей:

Об'єднані Нації повинні виявити свою добру волю і бажання замирення та компромісово погодитись на те, що „всі полонені повинні бути звільнені". Це мало б вможливити комуністам „вийти з лицем" з теперішніх суперечностей. Практично ця справа, згідно з індійською резолюцією в Об'єднаних Націях, мала б виглядати так, що негайно після підписання перемир'я всі полонені були б перевезені на острови біля центральної Кореї і там проголошені за звільнених. Тоді вони перейшли б під опіку окремої невтральної Репатріяційної Комісії, що складалася б з представників чотирьох країн, двох прихильних до Заходу, і двох прихильних до Совєтського Союзу. Арбітром в непорозуміннях між ними самими мав би бути представник Об'єднаних Націй.

Негайно після перевезення полонених на острови та формального їх звільнення, Репатріяційна Комісія мала б уможливити негайну репатріяцію кожного полоненого, що сам собі того бажав би. Відносно тих полонених, які відмовляються від репатріяції, індійська резолюція початково пропонувала, щоб їх доля була вирішена на загальній політичній конференції в справі Кореї, яка мала б відбутися впродовж найбільших 90 днів після перемир'я. Але після рішучого спротиву Америки проти того, щоб долю тих полонених, які відмовляються від повороту до своїх країн, залишати невирішену і незабезпечену, індійський представник зголосив до своєї резолюції доповнення, яке постановляє, що полонені-неповоротці повинні залишитися під спеціяльною опікою Об'єднаних Націй.

На індійську резолюцію погодилась принципово насамперед Британія, про що повідомив Об'єднані Нації британський секретар закордонних справ Іден. Америка і 21 інша країна, які підпирають американське становище на переговорах в Кореї, ще не з'ясували формально свого становища в тій справі, домагаючись дальших вияснень від індійського представника. Проте, вони не скривають, що після таких вияснень вони теж готові погодитись на індійський компроміс.

Таке становище західного світу до індійського компромісу пояснюється тим, що цей компроміс відноситься до методі і тактики, а не принципу. Між двома суперечними принципами, комуністичним відносно примусової і аліянтським відносно добровільної репатріяції, індійська резолюція пропонує компроміс, що „всі полонені повинні бути звільнені". Це, як сказано, мало б допомогти комуністам тактично „вийти з лицем" з теперішніх суперечностей, але в дальшому був би задержаний аліянтський принцип, щоб полонених не репатріювати силою, якщо вони собі того не бажають.

Індійський компроміс вважається тепер „останньою дошкою" рятунку перерваних переговорів в Кореї. Але сама аліянтська згідливість на цей компроміс після його дальших вияснень, ще далеко не перерішує можливости замирення, що залежатиме від того, чи комуністи погодяться на такий компроміс метод. Проте, їхнє відкинення того компромісу, якщо б його прийняли аліянти, було б останнім потвердженням, що комуністи не бажають собі замирення і це могло б мати рішальний вплив на дальші події в Кореї, якщо не в цілому світі.

ВИХІД ІЗ МІЖНАРОДНОЇ КРИЗИ

Недавно відбута в Ню Йорку річна конвенція Американської Федерації Праці присвятила багато уваги міжнародному політичному станові та намітила напрямні для виходу із існуючої міжнародної кризи. На конвенції сказано відверто, що демократичний світ закінчував другу світову війну з бажанням встановити мир і тому почав розоброєння, а головну увагу присвятив господарській відбудові. Але в цей час большевики використали цю передишку серією безправних агресій (Чехословаччина, Китай, Корея).

Сьогодні народи Азії, Европи й Африки безпосередньо загрожені комуністичною агресією і щонайменше мусять протиставитись їй. Поступ, який зробила вільна Европа в напрямі озброєння проти совєтського імперіялізму замалий, щоб залишити цю Европу саму боронитись. Було б помилкою думати, що програма озброєння вільної Европи забезпечує вже колективну безпеку вільного світу. Американська політика має не лише забезпечити відповіднє озброєння, щоб не допустити до нападу кремлівських імперіялістів. Конвенція Американської Федерації Праці, яка об'єднує понад вісім мільйонів членів, висловила думку, що озброєння повинно йти в парі з економічною, політичною й соціяльною програмою, яка давала б народам, загроженим комунізмом, вигляди на краще життя в демократичному світі. Демократичні народи мусять вжити всіх можливих економічних і політичних заходів, щоб підкопати квіслінгівський режим Мао Тсе-тунга, Готвальда, Бєрута, Ракоші й інших. Зредукувати промислові зносини з ними до мінімуму і примусити їх до ще більшої господарської залежности від Москви, що у висліді принесе до нового потрясення совєтської економії.

Конвенція висловила побажання до американського правління, щоб воно виправ'ювало програму для скріплення політичної й економічної співпраці між демократіями, посилення демократичної сили по обох сторонах залізної заслони та й посилення допомоги з наміром встановити господарську стабільність приязних народів Азії, Африки, Европи й Америки.

Злучені Держави Америки, як теж і інші демократичні країни мусять діяти в тому напрямі, щоб переконати робітництво і селянство демократичного світу, що лише демократія і тісна співпраця вільних народів забезпечує піднесення продукції, більше постачання товарів більший прибуток і вищу життєву стопу, як теж і забезпечує національну незалежність і особисту свободу.

Окремі декларації ухвалила Конвенція Американської Федерації Праці відносно питання народів поза залізною заслоною. В них говориться, що Америка хоче і змагає до визволення народів, гноблених Росією, Китаєм і совєтськими сателітами. Американський народ протиставиться цій тиранії, як взагалі протиставиться кожній тиранії. Але конвенція заявила, що американський народ — хоч солідаризується вповні з жертвами тоталітарного деспотизму поза залізною заслоною — не піде на авантурні мілітарні акції проти тиранії. Теж американський народ заявляє, що він готов понести і моральну і матеріяльну допомогу цим народам для організування демократичної сили і звільнення від совєтської тиранії. Згідно з цією заявою вимога до американського уряду, щоб воно дотримало зобов'язань щодо суверенности і демократичних прав народів, поневолених Москвою. Разом із іншими вільними країнами треба сприяти втечі анти-большевицьких борців поза залізну заслону, якщо вони вважатимуть це конечним. Цим втікачам треба дати всю допомогу, як теж змогу організуватись для повалення большевицької тиранії у їх рідних країнах. Ця допомога не повинна бути харитативна, але політична і взаїмна у змаганні до спільної цілі: повалення большевицького імперіялізму.

Головну увагу присвятила конвенція Міжнародному Осередкові вільних професійних союзів, як теж Міжнародному Селянському Союзові, як теж і національним екзильним комітетам різних народів, поневолених Москвою. Відношення американського народу до цих народів не може бути домінуюче, як і не може бути мови про якихсь сателітів Америки в майбутньому. Відношення американського народу до народів, поневолених совєтським режимом, має бути ясне: всі народи, росіяни і китайці, поляки, чехи та інші повинні бути запевнені, що Америка не береться заступати сьогочасного режиму в їх країнах якимсь іншим накиненим режимом. Після того, як ці народи звільнять себе від комуністичної тиранії, їм буде дана нагода самим встановити собі демократичним порядком економічну систему своєї країни.

Конвенція виступила з домаганням до американського уряду, щоб він підтримував і співпрацював лише із демократичними силами цих народів і протиставився політиці, яка могла б навертати до давніх феодальних порядків, які існували в цих поневолених країнах, бо саме вони, ці феодальні застарілі порядки, помогли поширитись большевизмові.

Остання конвенція Американської Федерації Праці, не зважаючи на те, що з приводу президентських виборів, присвятила багато уваги внутрішнім політичним питанням Злучених Держав, головну увагу приділила таки питанням світової політики.

Т.

Микола Кокольський

Спільне добро понад усе

Хочу обмінятися думками з нагоди виступу, на листопадових роковинах в місті Ню Йорк, мішаного Хору Метрополітальної Округи, бо переконаний, що говорю про справу, яка є загальна та що те, що я завважив, відноситься і до обставин в інших громадах. Цей хор у цілій окрузі одинокий мішаний хор — поза церковними — який виконує почесне, але й важке завдання, репрезентувати українську пісню. Тільки ж, як на репрезентацію чималої тутешньої громади, хор цей надто скромний своїм кількісним складом. Не цілих три десятки голосів, це таки замало на велику українську нюйоркську громаду.

Хто ж властиво співає в цьому хорі, та чи багато в нім співаків із нової іміґрації?

Співає в хорі молодь, народжена і вихована вже тут в Америці. І хоч ця молодь виростала в великоміськім, різношерстнім окруженні, хоч українську землю знає з невиразних споминів своїх батьків, вона не розгубилася. Навпаки, своїми виступами, вона підкреслює свій духовий зв'язок із землею батьків, та своє щире бажання служити їй. Могутня сила, що запалює їхні серця, та зв'язує їх нерозривно з рідним коренем, це безперечно українська культура.

Те саме явище бачимо ми і на рідній землі. Українська пісня, українська вишивка вдержали духа нації в часах поневолення. Українське мистецтво відкрило очі незрячим братам, сказало їм „хто ми і чиї ми діти", та відродило націю. І не високі політики й великі вчені зробили пролом у душі нації, а тільки мистці слова. І не знавці воєнної стратегії кликали націю „Вставайте, кайдани порвіте!" З рідним словом і з рідною піснею ішов в нарід студент, гімназист, учитель і будив приспаних.

А як виглядає наша громадська праця на новій землі? Нова іміґрація принесла з собою подих рідної землі. Принесла знання рідної мови, любов рідної культури та живий спомин боротьби з наїзниками. Яка ж приманчива перспектива для співпраці з тими, що тут виростали! Але чи зійшлися ми разом і стали до спільної праці для нашого загального добра? От хоч би останній виступ хору Метрополітальної Округи. Серед співаків ми бачили нових іміґрантів менше, ніж пальців на одній руці. А це ж був не який-будь вечір, а Листопадові Роковини. Де ж подівається цей великий гурт, що затарасовує собою сьому вулицю в Ню Йорку кожної неділі? Де подівається та велика, молода ґромада, яка заповнює собою залі на кожній танковій забаві? Де подіваються ті всі, що чваняться українською піснею?

Листопадовий вечір влаштовано для своєї публіки і вона може вибачити скромну репрезентацію української пісні. Але інші виступи нашого хору оглядають і американці іншого походження. Чи вічно треба нам пригадувати, що перший будівничий сьогочасної Польщі був не розкуйовджений революціонер, а елеґантний І. Падеревський при фортепіяні. А чи ми, з нашим мистецтвом, з нашою піснею маємо менші можливості?

Ось українська пісня в очах Бернарда Пареса, американця, який в книжці „Росія", пише таке: „Каже легенда, що коли Творець обдаровував народи різними талантами, українців він якось поминув. Та пізніше таки обдарував їх піснею. І дійсно, українська народна пісня глибша від німецької, мелодійніша від російської, є, мабуть, найкраща в світі". Такі слова нас зобов'язують. Чи не наш національний обов'язок піднести нашу пісню на вершини мистецтва? Виходім на співацьку естраду не десятками, але сотнями, та репрезентуймо українську пісню й культуру так гідно, як вона заслуговує на це. Мистецькі виступи такої міри стануть тут українською зброєю в боротьбі з ворогами незалежности України, вони збудять приспаного українського духа, привернуть тут до нації тих, що блукають по чужих загумінках.

Біда, що нас ніколи не вдоволяє одна організація, в якій би то не було ділянці громадської праці. В одному хорі не подобається нам диригент, у другому солістка, у третьому атмосфера і т. д. І давай зараз творити новий хор, і ще один, і ще один, аж до повного розпорошення.

А друга риса, що діє проти кожної спроби організації суспільного життя це наша манія величі. Ми все знаємо ліпше, все критикуємо та даємо поради всім, навіть у таких речах, про які не маємо зеленого поняття.

Ця манія величі не дозволяє нам теж увійти в тісний контакт з тутешньою молоддю, з тутешніми церковними хорами й аматорськими гуртками, ба навіть із тією співацькою організацією, що працює для добра нашої спільної справи, нашої культури.

Та в ім'я отого нашого спільного добра, про яке так часто говоримо й пишемо, нам треба стати разом і з щирим серцем до спільної праці, без уваги на це, де хто родився, де виростав і якою мовою говорить. Тут головне — мова серця, а вона у всіх нас однакова.

ВІСТКИ З УКРАЇНИ

(Нотатки з совєтської преси)

В Харкові побудовано новий двірець, який займає площу в 1700 квадратових метрів. Архітектори робили все можливе, щоб надати будівлі імпозантного вигляду. На святкове відкриття двірця було зігнане харківське населення, щоб воно наочно переконалося „про чергове піклування партії про трудящих".

3 листопада в Києві відбулися загальноміські збори інтеліґенції, присвячені підсумкам 19 московського партійного з'їзду. Головну доповідь виголосив Корнійчук. Він і інші промовці: маляр Хмелько, композитор Штогаренко, поет Рильський, артист Гнат Юра заповідали, що українська інтеліґенція працюватиме так, щоб догодити товаришеві Сталінові, що вона уважно вивчатиме його геніяльну працю „Економічні проблеми соціялізації в СССР". 1 листопада відбулися подібні збори партійного активу Києва. З доповіддю виступав Мельніков. Він знову критикував різні українські установи: інститути Академії Наук в своїй роботі ще й досі ширять „реакційні теорії", в літературі й літературознавчих працях знову проявляються „націоналістичні вилазки". Цікаво, що ці збори закінчились, як повідомляє Правда, „співом партійного маршу Інтернаціоналу". Як відомо, після ліквідації в час останньої війни під тиском західніх союзників Комінтерну одночасно було похоронено і марш Комінтерну. Марш Інтернаціонал перестав бути державним маршем СССР. В Москві було запроваджено новий русофільський державний марш. Також і на Україні з введенням українського державного прапору (червоно-голубого) було запроваджено українсько - підсовєтський марш. Після цього дивно, що тепер в Києві, звичайно за інструкціями згори, знову почали співати Інтернаціонал. Москва перелякалась навіть фальшивого використовування окремого прапору і маршу. Більшість текстів українського маршу, присланих свого часу на конкурс, було визнано націоналістичними.

О. Г.

ЧЕРВОНИЙ СКЕТЧ У СЛОВАЦЬКОМУ ВИКОНАННІ

(До восьмої річниці комуністичного путчу на Словаччині)

(33)

— До Німеччини?! — гукає Іван Антонович. — Ну, це — дзуськи! Ану, хлопці, всі речі на перон, скоро!

Повторювати не треба: всі, мов шалені, кинулись до вагонів і почали жужмом викидати речі.

Залізничники налякались:

— Але ж, що ви робите?!! Та того не можна! На вас же вже харчі виписані на цілу дорогу! Люди добрі, та бійтесь Бога, хто ж вам дозволив?!

Але ніхто їх не слухає. За кілька хвилин вагони були порожні, а ми тепер шукали і розбирали свої речі. Добре, що поспішили: поїзд зараз же рушив далі, а на дверях службового вогону щось лементували збиті з пантелику залізничники...

Приміщення стації ми зайняли, не питаючись ні в кого дозволу, а коли прийшло розлючене начальство — було вже пізно: навіть, щоб викинути нас силою — треба було мати куди. А того „куди", очевидно, не було. Начальник наказав, правда, зараз же звільнити стацію, але, зрозумівши сам неможливість здійснення такого наказу серед ночі, покричав, полаявся, а потім махнув рукою і пішов геть.

Трохи опам'ятавшись і віддихавшись, ми начинаємо сміятися:

— Дістане Шлезьк чотири вагони робітників, а як же!..

— Я від діда втік, я від баби втік, — задеклямував Антон Степанович і тим викликав ще більшу веселість.

Якраз в тому моменті приходить Архангельський, п'яний, як темна ніч. Виявляється, що він уже вспів знайти бар, де є рум, лікер і пиво.

— Панове, — обзивається Андрій, — може б і ми пішли пива скоштувати, га? Кращої нагоди не дочекаємось, щоб виконати нашу постанову. Ходім!

— Ходім, ходім, — зривається Зіна. — Я хочу пива!

Однак, наша „хронічна опозиція" знову „підняла голови": Антін Степанович каже, що вже пізно, „пані Борисова" щось невдоволено бурмоче, а дід Борис похнюпився і мовчить.

— Та... як іти, то йти, — сумно зідхає Ілько. — Я ставлю пиво! Пішли!..

Вибирається нас однак невеликий гурт: весела Надійка, розгублений Іван Антонович, Андрій, інж. В., Зіна з чоловіком і я. Піднявся був і дід Борис, але остерігаючий голос дружини притиснув його назад на місце.

Знаходимо вказаний Архангельським бар і сідаємо до столика. „Велика пиятика" починається: замовляємо на кожного по великому кухлеві пива, мужчини до того — по чарці горілки, а жінки — по келішкові яєчного лікеру. До того — пиріжки і сандвічі.

— Ну, — каже інжінер В., — я бачу, що Іван Антонович щось розкис. Отже, як то кажуть, командувати парадою буду я! Будемо пити. Але, за що?Шкода таке добро нищити без жодної „ідеї". Увага! У нас, здається, найголовнішими можуть бути два тости: перший — за наше звільнення, а другий... ну, але поки що вип'ємо перший! Покликаю до слова нашу вельмишановну, відважну..., котрій ми завдячуємо... і т. д.

Наговоривши цілу купу компліментів, інж. В. пропонує говорити мені. Напів жартом, напів поважно говорю я, говорить Михайло, де-що докидає Андрій. Перший пункт „програми" запитий келішком, закушений сандвічем. — Ну тепер, — забирає знову голос інж. В., — переходимо до другого тосту. Зайве було б пригадувати, чого ми чекаємо. Отже передаю слово нашому дорогому товаришеві майбутньому інженерові-механікові, а тепер тільки панові Ількові...

Ілько ніяковіє і мнеться:

— Та я ж — що?.. Я тепер ні при чому... Ми значиться, вип'ємо, щоб усе було, як то кажуть, по-доброму... Я не сердюся... Як, значить, так вийшло... І... та ти, Надю, скажи, як діло і той... запп'ємо його...

— Що ж я маю говорити? — відмовляється Надійка. — Нема про що говорити...

— Е-е-е, та кінчайте вже, — гукає Зіна. — Бо як ви не скажете, то я скажу!..

— Та й я скажу, — осмілюється Надійка. — От ми вип'ємо за нашу розлуку з Ільком!..

Здивована тільки я:

— Що? Розлуку?!! А то чому?

Надійка красномовно дивиться на Івана Антоновича і посміхається.

— Ех, ви також! — з досадою говорить мені Андрій. — У вас мабуть очі не в порядку: не бачите того, що перед самими очима діється!.. Пиймо вже!..

В суміші веселости, ніяковости і співчуття до Ілька минає добра година. Коли вертаємось, Надійка сміливо бере під руку Івана Антоновича, а Михайло, йдучи поруч Ілька, каже йому:

— От тобі, хлопче, наука: як будеш знову мати наречену, то не дозволяй їй у поїзді сідати близько коло другого хлопця... Зрозумів?

На другий день пішли ми до містечка дещо дізнатися. Дізналися небагато доброго: згідно з розпорядженням уряду, біженці не мають права в Малацках ні на мешкання, ні на роботу. А повернувшись на стацію застали знову неприємність: начальник домагався, щоб ми звільнили почекальню.

Та і без того треба було шукати пристановища, бо листопад добігав до середини, надворі порошив на зміну з мрякою сніжок, а вночі тиснули морози. Сидіти на станції не було як.

Іван Антонович, який тепер почуває себе зле в нашому товаристві, несподівано заявляє, що поїде до Братислави на розвідини. Це було дуже до речі. Поїхав він зараз же на другий день, а з ним і Надійка. Батьки вже вдавали, що не бачать нічого і нічим не цікавляться...

Вернулись наші „розвідчики" того самого дня і заявили, що в Братиславі є табір для біженців, які хотять виїхати до Австрії. Багато наших людей з Ревуци вже сидять в цьому таборі, а багато познаходило роботу і мешкають приватно. Однак, знайти мешкання тепер майже неможливо, особливо родинам.

Обміркувавши привезені відомості, більшість схилялася до того, щоб до Братислави не їхати, а просити управу міста в Малацках про дозвіл на мешкання. А коли б це не вдалося, щойно тоді шукати щастя в Братиславі.

— Поки фронт дійде сюди, — казав Іван Антонович, — ми щось зробимо. А втікати ще буде час.

Я, однак, з тим не годилася:

— Ви вчепитесь навіть за хвіст останнього поїзду в критичну хвилину, а я маю діти і мушу думати наперед...

— Ми вам допоможемо!

— Ми вас не лишимо!

Але я, навчена вже попереднім досвідом, вирішила не здаватися на чужу допомогу.

— Хай кожен робить, як вважає краще для себе, а я таки їду.

Товариство поділилося: я, інж. В., Ілько і... Архангельський рішили їхати другого дня ранком до Братислави. Антін Степанович заявив, що взагалі далі не поїде, хоч би мав попасти большевикам у руки. Решта лишилася в Малацках до „гарячої пори".

Ще одна ніч у товаристві, з яким будь-що-будь, було зв'язано кусничок життя, і ранком — сердечне прощання. Потім ще два дні в переповненій школі в Братиславі, а 15 листопада увечорі ми вже попрощалися з Словаччиною, дякуючи їй за все добре, простивши все лихе, і мчали далі на захід...

(Кінець)

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників!

ЗНАЧЕННЯ ДНЯ ПОДЯКИ

Американці всіх релігій і національностей незабаром святкуватимуть День Подяки. Але чи всі, тішачись в родинному колі традиційним обідом з індиком, памятатимуть походження Дня Подяки? Більшість з нас, заклопотана різними хатніми справами, ускладненими автомобілями, телевізорами та іншими гарними речами, живучи у відносній безпеці ,не може собі уявити злиднів перших Пілігримів на березі Масачузету в 1620 році. Їх переїзд через океан, щоб утікти від релігійного переслідування, їх висадка на Новій Землі, перше літо, що принесло їм тільки мізерний урожай, — все це добре списане в багатьох історичних книжках.

Але коли ми сядемо за святковий багатий обід, нам належиться згадати той час, коли понад триста років тому перші імігранти до Америки бачили перед собою перспективу страшної зими, із жменею зерна на особу на тиждень, не мали ще чого дякувати Богові. Якщо колинебудь люди мають причину до розпачі, то саме Пілігрими в 1620 році мали від чого впасти у розпач. Відрізані від своєї батьківщини трьома тисячами миль океану, приречені жити в небезпеці на березі чужої землі, вони проте не заломилися і замість жалю та скарг вважали за потрібне подякувати Провідінню.

Тепер ми є громадяни великої нації. Зима, що надходить, не приносить нам особливо важких проблем. Але ми не повинні забувати Дня Подяки. Для багатьох з нас це й тепер є день, коли ми маємо подумати про всі милості Провідіння до нас.

Ми маємо тепер багатий урожай. Такий великий, що ми маємо змогу допомагати всім, хто терпить злидні майже в цілому світі. На жаль, наша допомога часто викликає заздрість і незадоволення у декого за кордоном.

День Подяки є саме відповідний час для того, щоб розвіяти ці почуття і нагадати людям за кордоном, що Америку збудували чесні, богобоязливі люди важкою працею; що наш добробут є наслідок комбінації цієї праці з милістю Провідіння, і що ми завжди готові були визнати Божу допомогу. Скажіть все це в своїх листах людям за кордоном, скажіть ,що День Подяки є свято родини. Родини збираються вкупі, згадують родинні зв'язки, згадують предків, а потім розходяться, скріпивши та зміцнивши ці зв'язки. День Подяки править за доказ того, що Америка не зарозуміла матеріялістична країна без родинних традицій, як це твердить комуністична пропаганда, і цей день є саме відповідний час для того, щоб розповісти всім правдиву історію Америки.

Чергові збори Екзекутиви ЗУАДКомітету

В суботу і в неділю, 8-го і 9-го листопада ц. р., відбулись чергові збори Екзекутиви Злученого Українського Американського Допомогового Комітету. У зборах взяли участь: адв. Роман Смук, пані Олена Лотоцька, д-р Матвій Стахів (усі містопредсідники), Роман Карбівник — секретар, Михайло Дубас — касир і д-р Володимир Ґалан — екзекутивний директор. Голова ЗУАДКомітету адв. Іван Панчук був поважно перешкоджений і не міг взяти участи в нарадах. Зборами проводив перший містоголова Р. Смук. Після звітів екзекутивного директора д-ра В. Ґалана й европейського директора адв. Михайла Родика Екзекутива ЗУАДКомітету передискутувала й вирішила такі справи:

1. ПЕРЕСЕЛЕННЯ

а) ПІҐМЕ

З повним вдоволенням Екзекутива ЗУАДКомітету прийняла до відома, що переселення українських „скитальців" продовжується. В цій ділянці праці останньо ЗУАДКомітет заключив договір з організацією ПІҐМЕ (Провізорична міждержавна комісія для переселення скитальців) та й поширив плян праці на Іран і Тунезію, куди вислано 48 нових ашурансів.

б) ПЕП (President Escapee Program)

Державний Департамент вже затвердив два проєкти ЗУАДКомітету в справі допомоги втікачам з-поза заслони на терені Німеччини, а саме проєкти реєстрації втікачів і їх дальшої еміґрації. Оба ці проєкти увійшли в життя з днем 1 жовтня 1952 року. Дальші проєкти на Німеччину, Австрію й інші країни вже предложено відповідним чинникам.

в) Доручено екзекутивному директорові поробити всі заходи для відкриття в короткому часі представництва ЗУАДКомітету на Далекому Сході, куди прибувають тепер нові втікачі із Совєтського Союзу; покищо цих втікачів перебирають некраїнські організації (головно російські).

2. ЗАЛИШЕНЦІ

Вислухавши звіту директора ЗУАДКомітету на Европу про положення українських залишенців в Німеччині й Австрії, Екзекутива ЗУАДКомітету прийняла із задоволенням повідомлення про заходи наших братів в Европі для створення Координаційної Комісії при ЗУАДКомітеті і координації допомогової діяльности в Німеччині й Австрії при Европейському Представництві ЗУАДКомітету. В цій справі постановлено:

„Підкреслюючи а) вагу існування на европейському ґрунті самостійної незалежної української американської допомогової організації, яка єдина може виконати наложені обов'язки в ділянці матеріяльної і правної оборони українців в Европі, та б) добачуючи потребу якнайтіснішої співпраці з українськими місцевими суспільно-допомоговими організаціями в Европі, Екзекутива ЗУАДКомітету постановила переробити спільну Деклярацію наших місцевих організацій в Німеччині й Австрії в дусі першої точки постанов і цю справу поладнати остаточно в короткому часі".

3. 10,000 ФУНТІВ ХАРЧІВ ДО ЕВРОПИ

З уваги на велику потребу допомоги нашим братам в Европі в харчах і в одежі, Екзекутива рішила продовжувати започатковану осінню збіркову кампанію. Постановлено вислати 10,000 фунтів товщу, а саме: 2 000 до Австрії і 8 000 фунтів до Німеччини. Крім того внасиґновано 1 000 долярів на негайну грошову допомогу найбільше потребуючим. Згідно з проведеною координацією закликається все українське громадянство у ЗДА пересилати грошові пожертви на допомогу братам в Европі на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE,
P. O. Box 1661,
Philadelphia 5, Pa.

Всі зібрані харчі й одежу проситься опакувати в пакети не більше 50 фунтів ваги і висилати безпосередньо на адресу Европейського Представництва. Це представництво користується військовою поштою, яка втричі дешевша, ніж звичайна. Висилаючи пакет на цю військову адресу, заощаджується дві третини сплави порта. Потрібні наліпки з адресою нашого Представництва може кожна громада, чи збірковий пункт, як теж окремі громадяни отримати від канцелярії ЗУАДК, звертаючись до нас на вище подану адресу.

4. ДІМ ЗУАДКомітету

Екзекутива ЗУАДКомітету оглянула новий дім ЗУАДК у Филаделфії при вул. Н. 7. ч. 866. Тут приміщено головну канцелярію ЗУАДК, як теж після головного ремонту віддано приміщення для громадсько-суспільних потреб. Тут мають приміщення Дитячий садок, різні курси, мистецька і музична школа, музей, що вже є гордістю нашої громади.

5. РІЧНІ ЗБОРИ ЗУАДКомітету

Згідно із постановами статуту, Екзекутива рішила скликати Річні Збори ЗУАДК на 22, 23 і 24 лютого 1953 року до Филаделфії. Порядок нарад буде опрацьований і поданий до відома згодом.

6. ЗМІНА ЕВРОПЕЙСЬКОГО ДИРЕКТОРА

На бажання адв. Михайла Родика прийнято його резиґнацію із становища европейського директора ЗУАДКомітету з днем 30 вересня 1952 року. Його місце зайняв д-р Симон Ярослав Кальба. Екзекутива висловила дир. М. Родикові признання за сумлінне виконання обов'язків европейського директора впротовж трьох років.

7. БІЖУЧІ СПРАВИ

а) Представництва в Австралії, де в консуляті зареєстровано вже понад 10 000 українців-аплікантів на переселення до ЗДА, постановлено покищо не відкривати, бо не можна сподіватись в короткому часі масової еміґрації з цієї країни до ЗДА.

б) Справа відкриття дому старців вимагає ще розвідання, в якому стейті найдогідніше відкрити цей дім і де для цього найдогідніші правні умовини.

в) ЗВЕРНЕННЯ до ПРЕСИ

Екзекутива закликає і просить українську пресу присвятити більше місця справам суспільно-допомогової діяльности, як теж головно справам допомоги українським залишенцям, звертаючись рівночасно до українського громадянства за жертвенністю на цю діяльність.

Окреме звернення до всіх довжників ЗУАДКомітету повернути кошти свого переселення.

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет

УКРАЇНІКА В БРАЗИЛІЙСЬКІЙ ПРЕСІ

„О Жорналь", великий щоденник з Ріо де Жанейро і головний орган пресового концерну „Діяріос Асосіадос", що об'єднує кількадесять різних газет по цілій Бразилії, помістив у числі з 9 жовтня ц. р. першу статтю під фірмою „Бразилійські Асоціяції Вільної Европи". В цій статті **„Україна: Боронімо свободу"** після характеристики російсько-совєтського імперіялізму та перестороги перед його небезпекою для вільного світу читаємо: „Представники поневолених режимом Сов. Росії народів повинні дати початок і добрий приклад єдности в поборюванні таталітарних сил. Уярмлені народи Альбанії, Білорусі, Болгарії, Вірменії, Грузії, Естонії, Латвії, Литви, Мадярщини, Польщі, Румунії, України, Чехословаччини, Югославії і др. повинні зговоритись і йти разом до кінцевої мети — визволення своїх країв зпід совєтської тиранії, а що більше, повинні докласти максимальних зусиль для вирівняння своїх сусідських суперечностей, які можуть поділити і ослабити їхні сили в осягненні бажаного визволення від спільного ворога".

Обговоривши питання України, як першої жертви совєтської тиранії, стаття стверджує:

„В останніх 30 роках Україна героїчно витримала нерівну боротьбу проти комуністичного терору, який в першу чергу був звалився на неї. Це була жорстока доля для українського народу, що поставила його від самого початку панування большевизму на передові позиції і примусила зносити важкі удари дикого комунізму. Українці, не маючи відповідних засобів і конечних доповнень, без приязни сусідніх народів і держав, без підтримки великодержав — глядачів, самі поборювали його аж до часу Другої Світової Війни... Українці, як нарід, потерпіли більше, ніж будьякий інший нарід Европи від рук комуністичних катів. Сумна доля українського народу стала з бігом часу щораз більше відома іншим народам вільного світу. Залишимося вдячними Божому Провидінню, якщо терпіння українського народу послужили своєчасно пересторогою для решти світу, щоб підготовитись і відважно зустрінути надходячу бурю"...

Відмічаючи цей перший голос про Україну в рямцях діяльности „Бразилійської Асоціяції Вільної Европи", в склад котрої входять також українці, слід згадати, що визвольна пропаґанда в користь народів-членів цієї Асоціяції передбачається також в інших органах пресового концерну „Діяріос Асосіадос", головно в тих, які виходять у великих містах Бразилії, як от: Ріо де Жанейро, Сан Павльо, Бельо Орізонте і Порто Алеґре.

„А Імпренса" — католицький тижневик зі Сан Павло в трьох числах від 17, 24 і 31 липня надрукував у перекладі Жозе Педретті Нето статті Зенона Пеленського про СССР, які були поміщені в еспансько-мовній „Вільній Україні" з Буенос Айрес (Арґентина).

„Фоля до Пово" — тижневик зі Санто Андре (еспадо Сан Павльо) від кількох місяців веде постійну шпальту „Українського Життя". Так, у липні, серпні і вересні цього року „Фоля до Пово" помістив таку україніку: „Мученичий шлях Укр. Кат. Церкви", „Національний спротив в Україні", „Злочин у Виниці". Передруки з портуґальсько-мовного Інформативного Бюлетеню", видаваного Конґресовим Секретаріятом Українців у Бразилії: „Вікова трагедія України" і „Кремль у боротьбі з Україною". Окрім того, „Діяльність Спілки Української Молоді та резолюції З'їзду СУМ-у в Канаді" і заяву ШК АБН „Росія і ми".

Щоденна преса в естадах Парана і Санта Катарина, як „ОДіа", „Еспадо до Парана", „Газета до Пово", „О Жорналь до Парана", „Діяріо дос Кампос" і др. присвятили багато уваги відвідинам Кардинала і Єпископа для українців Дон Жайме де Баррос Камара по головних центрах української еміґрації в цих естадах в часі від 15 до 25 серпня ц. р., інформуючи про перебіг релігійно-національних українських маніфестацій з цієї нагоди.

ЦІКАВІ ІСТОРІЇ. ч. 6.

ТРАГІЧНІ РОКОВИНИ „ТИТАНІКА"

Цього року минуло 40 літ від трагічної загибелі найбільшого корабля світу, „Титаніка", який 10. квітня 1912 р. розбився об ледяну гору на водах Атлянтику, вертаючись з Англії до Ню Йорку. Він мав тоді на своєму покладі 2201 осіб, в тому 706 еміґрантів, що їхали шукати кращої долі в „обіцяній землі" — Америці, але ніколи її не знайшли... В цій одній з найбільших корабельних катастроф, які знає історія, врятувалося з життям тільки 711 осіб, переважно жінок. Інші пішли на дно разом з „Титаніком".

„Титаніка" вважали тоді не тільки найбільшим, але й найбезпечнішим кораблем на світі. Він мав подвійне дно, а його кадовб був поділений на 16 водощільних комор, що й придало йому назву „нетонучого". Віра людей в його безпеку була така безмежна, що коли в 12 год. опівночі, кольосальна біла скала „перетерлася" коло „Титаніка", та розпорола йому бік і він почав потапати, розбуджені з просоння подорожні не вірили, що йдуть на дно й не хотіли покидати корабля. В сальоні першої кляси розгарячковані картярі ані не думали вставати від покера... Залога мусіла силою впихати жінок до рятункових човнів. „Навіщо ці глупі жарти? Адже „Титанік" нетонучий?" — кричали вони. В один човен, що поміщав 65 осіб, вскочило тільки 25 людей. В другий, що міг узяти 40 осіб, вскочило 12... Через таку легкодушність щонайменше 400 людей втратило життя немов би з власної волі, бо всі 16 човнів могли врятувати 1178 осіб, т. є. третину подорожних.

Майже до останнього моменту корабельна оркестра грала церковний гимн „Ближче до Тебе, Господи, все ближче до Тебе"... Рефрен пісні підхопили зібрані на покладі, приречені на смерть подорожні: деякі попадали навколішки і молилися. Інші скакали з перехиленого корабля в пітьму ночі, в холодну, як лід, воду. „Титанік" топився повільно від опівночі до год. 2,20 ночі, а потім, як велика, чорна домовина з півтора тисячею людей спустився в безодню океану...

Якби тієї страшної ночі одна людина не заснула, то, може, всі ті нещасні, або велика частина з них були б врятовані! Бо тільки 12 миль від потапаючого „Титаніка" знаходився пароплав „Каліфарнієн". Його залога бачила світляні ракети, що вистрілювали з „Титаніка", але не поспішила йому з допомогою, бо не дістала сигналів СОС. Та й не могла їх дістати, бо рівно в 12 годині радіотелеграфіст з „Каліфарнієна" відложив на бік свої слухавки і преспокійно захропів... Даремне його товариш з „Титаніка", Філіпс, розпучливо пробував нав'язати з ним контакт, даремне висилав у темряву тривожні знаки — „Рятуйте Наші Душі"! Ці сигнали підхопили інші кораблі, які, однак, були задалеко, щоб прибути на час. Перша з них надтягнула „Карпатія", яка й підобрала на свій поклад тих 711 чоловік, що спаслися в рятункових човнах.

Кажуть, що радіотелеграфіст на „Каліфарнієн" проснувся якраз тоді, коли „Титанік" ішов на дно...

Спорт

ПЕРША ПЕРЕМОГА ВІДБИВАНКАРІВ УСК-У НАД ДЖАМЕЙКОЮ

УСК НЮ ЙОРК — ДЖАМЕЙКА У. М. С. А. 2:1 (7:15, 19:17, 16:14).

Коли б судити після того скільки написано про українську відбиванку (волейбол) в Америці, то загальний образ вийшов би більш як мізерно. На щастя так воно не є, спеціяльно, коли мова про відбиванку УСК Ню Йорк, що насправді є українською репрезентацією.

Думаю, що від тепер відбиванці будуть присвячувати більше місця панове „шкрябарі". Я особисто у відношенні до УСК-у роблю це з першою перемогою УСК-у над довголітнім першуном північно-східніх стейтів Америки.

В п'ятницю, дня 7-го листопада УСК Ню Йорк розіграв ці товариські змагання, щоб перевірити свій технічний багаж і репертуар, який так дуже потрібний на офіційних американських турнірах. За словами менажера Б. Гайдучка добрі бльоки, криття бльоків і сильні бомби з атаку Вербицького, Осадци і Сохана були манифестом технічної суперлятивности і доказом, що УСК Ню Йорк готовий!

До мінусів, яких не повинно існувати в дружині, належить „переобтяження нервів", що виявляється в суперечках з браку довір'я до поодиноких членів дручини.

Наша репрезентація виступила в складі: Л. Вербицький, Б. Гайдучок, Р. Гринішак, Л. Осадца, д-р Ледковський та І. Сохан.

В суботу, дня 6 грудня ц. р. УСК Ню Йорк організує турнір відбиванки. З огляду на те, що не можна одержати залі в Ню Йорку, він відбудеться в Нюарку, в залі УМСА III. Halsey вулиця. Доїзд з Ню Йорку: Гадсон Тюбс до Нюарку, а потім декілька бльоків від станції. До участи запрошені: УСТ „Тризуб", Филаделфія УСК Пассаїк, УСК Ню Гейвен та американські мистці округ стейту Ню Джерзі: Плейнфілд і Джерзі Сити.

В суботу, дня 13 грудня УСК Ню Йорк іде до Балтімор (Меріленд) на великий турнір відбиванки. Сподіємося, що тамошні спортовці й симпатики зацікавляться нашою дружиною (репрезентацією!) і піддержать її мораль численною присутністю.

ПРИЧИНА НЕВІДОМА

В одній газеті повідомлено:

В Ню Йорку помер відомий збирач поштових значків, Джан Смит, проживши 109 років. Причина смерти невідома.

ЗАКЛИК ДО СТУДЕНТІВ-ТЕХНІКІВ

Широкого розголосу серед технічних кругів української молоді набрала в останніх часах справа зорганізування секції студентів техніків. Проблемою цією, а радше технічним підготуванням до зорганізування секції, зайнялось Т-во Українських Інженерів в Америці. Їхні зусилля до певної міри увінчалися успіхом, бо вже з кінцем місяця травня в домівці Т-ва, хоч справді при малій кількості присутніх, зорганізувалася згадана секція.

„Мета і завдання вашої секції — це плекання традиції Т-ва Студентів Техніків на рідних землях, це гартування і вишколювання в українському дусі нових носіїв технічного знання, це втягнення в наші лави нових сил для праці поневоленої Батьківщини" — були слонва інж. Бачинського, організатора і опікуна секції. У висліді перших сходин вибрано провід секції в такому складі: голова — В. Воловодюк, заст. голови — М. Яримович, секретар Л. Онишкевич, скарбник — С. Зерович.

Повільним, але твердим кроком пішла праця секції вперед. Практичні поради всім заінтересованим в студіях техніки, зібрання інформацій про високі технічні школи, як також зібрання інформацій про можливості степендій були першими завданнями новозаснованої секції. Частинно цей перший етап праці закінчено.

Новий академічний рік започаткував другий етап, а саме доповнення технічного знання шляхом рефератів і гутірок, як також дальша допомога заінтересованим в студіях техніки. Товариство Українських Інженерів, яке було головним імпульсом в організації секції, зі свноєї сторони обіцяло всю моральну і матеріяльну піддержку.

Ми знаємо, що наші завдання є великі. Як далеко зреалізуємо ми їх, залежить вповні від нас, нашого зрозуміння справи і кооперації. Тому цією дорогою секція звертається до всіх студентів-техніків, розкинених по всій Америці, зголоситися до Секції Студентів - Техніків при Т-ві Українських Інженерів. Зголошення слід слати на адресу:

Wolodymyr Wolodiuk
238 East 2-nd Street
New York 9, N. Y.

Ми віримо, що кожний студент технік належно зрозуміє вагу наших завдань і своєю працею поможе нам в нашій праці в ділянці виховання майбутнього українського інженера.

Секція Ст. Техніків.

ПОСВЯЧЕННЯ БУДДИСТСЬКОЇ СВЯТИНІ В СТЕЙТІ НЮ ДЖЕРЗІ

Фармінґдейл, Н. Дж. — У минулу неділю, у Фрівуд Ейкерс відбулося урочисте посвячення ламайської буддистської святині, що буде першою в ЗДА. Святиню влаштовано в бувшому невеликому ґаражі, що його перебудовано та прикрашено заходами нечисленної тут калмуцької імміґрації. Понад сто калмуків, що прибули в ЗДА, з Німеччини, як Д. П., залишились вірними своїй прабатьківській вірі й громадно з'явились на посвячення їхньої святині. Посвячення довершив голова буддистських лам (що їх є в ЗДА дев'ять), Дільова Гутукту. У день релігійної урочистости калмуків, матері уперше привели до святині своїх дітей, взяти участь у прадавніх обрядах, що мають свій початок в Тібеті. Вірні мали в руках різні предмети релігійного культу, зокрема малі коліщатка з молитвами. Майже всі калмуки були одягнені в своє національне вбрання, лише дівчата намагались бути американками, включно до розмальовування уст. Калмуки, як і усі „нацмени" в СССР, дізнають багато кривд від Москви, що послідовно прямує до їхньої денаціоналізації і винищення рідних звичаїв. Тому багато з них знайшлося, під час другої світової війни, в рядах ворогів Москви і мусіли втікати від неминучої смерти. Таким чином вони опинились в Німеччині, а потім в ЗДА.

Чи Ви є вже членом Українського Народного Союзу? Якщо ні, то пам'ятайте, що Вам не можливо обійтись без забезпечення, а найкраще і найпевніше забезпечення дасть Вам Український Народний Союз!

Часопис „Свобода" повинен знаходитися в кожній українській хаті!

ХРОНІКА УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ

В КАНАДІ

ПРОФ. СИМПСОН ПРО СИМВОЛІКУ В УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕРКВІ

Професор Саскачеванського університету Г. Симпсон виголосив промову перед учителями музики в Мистецькім Центрі в Саскатуні про мистецтво і половину своєї промови присвятив на пояснення символіки в українській Церкві, від будови церков до їх уладження внутрі, отже вівтаря, хреста, риз іконостаса, свічок і т. д.

Подавши довшу новинку про доповідь проф. Симпсона, саскатунський „Стар-Фінікс" підкреслює, що вона була „дуже повчальна й цікава".

АНТІН ГЛИНКА НАЗНАЧЕНИЙ КАНДИДАТОМ У ВЕҐРЕВИЛ

На номінаційній конвенції партії суспільного кредиту, що відбулася 28-го жовтня в Мондері, вибрано бувшого посла Антона Глинку кандидатом на федеральну округу Веґревил. Управнених делегатів було 197

Крім Антона Глинки пропоновано ще кандидатуру П. Стефури з Чипман, але він одержав лише 50 голосів, а Глинка 147.

ВИСТУП ГАЛИНИ БІЛОШИЦЬКОЇ

Торонто. — В неділю, дня 2 листопада, відома українська скрипачка-солістка Галина Білошицька виступила перед добірною авдиторією в Галерії Мистецтв. Цей виступ дуже талановитої українки був широко розголошений в місцевій пресі.

УКРАЇНЕЦЬ У ВІННІПЕҐУ ВИПЛЕКАВ НОВИЙ РІД КАРТОПЛІ

Спеціяліст у плеканні картопель при Манітобському університеті Н. Шандаревич, українець, виплекав цього року новий рід картопель, що її назвав „Манота". Картоплі ці не маютя очок, майже гладкі і тому легко їх оббирати, бо не дають грубої лупини. Насіння для виплекання цих картопель походить з університету в Норт Дакоті. Вистава цих картопель була в крамниці Ітона впродовж цілого минулого тижня.

Схиляємо в покорі голову перед Волею Всевишнього і з глибоким болем серця повідомляємо про смерть нашого найдорожчого мужа та батька

ІНЖЕНЕРА
ТЕОФІЛЯ ТОМОРУҐА,
який упокоївся, по довгій та тяжкій недузі, 18. листопада 1952 р., в Берклі, Каліфорнія, в 61 році життя.
Хай легка буде Йому земля!

Горем прибиті
дружина ОЛЕНА
Донька МИРОСЛАВА
брат ЕВГЕН з родиною
теща ЗАХАРІВ і
шваґрова РУДНИЦЬКА.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США з великим жалем повідомляє, що 21 листопада 1952 р., в Нью Йорку трагічно загинув на 77 році життя визначний український науковець і громадський діяч

ВАСИЛЬ ІВАНОВИЧ ЛОРЧЕНКО
професор Високих Шкіл Києва.

Управа УВАН у США.

Ділимося сумною вісткою зРіднею і Знайомими, що наш Найдорожчий Муж, Батько і Дідо

бл. п. **МАРІЯН ЗАДОРЕЦЬКИЙ**

ем. надінспектор кооп. банку „Дністер" у Львові, учасник Листопадового Зриву, старшина УГА і член культ.-освітних Товариств у Львові,
принявши Найсвятіші Тайни упокоївся в Бозі по короткій недузі дня 15. листопада 1952 в Клівленді в 80-му році життя.
Похорон відбувся 18. листопада у цьому ж місті.
Вічна Йому пам'ять!
Горем прибиті Дружина, Сини, Синові і Внуки.

---

27. ЛИСТОПАДА 1952 Р. В ГОД. 9 РАНО
—: відправиться :—
в гр.-кат. церкві св. Петра і Павла в Клівленді
ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ
за спокій душі бл. п. МАРІЯНА ЗАДОРЕЦЬКОГО на яке запрошують Знайомих
ДРУЖИНА і СИНИ.

Головна Управа Об'єднання Мистців Українців в Америці
повідомляє
Українське Громадянство та Мистців, що
В СУБОТУ, 29-го ЛИСТОПАДА 1952 Р.,
буде відправлена за спокій душі світлої пам'яті
Василя Ґригоровича Кричевського
ПАНАХИДА
в Українській Православній Церкві на 14 вул. в Ню Йорку, о год. 7:30 увечорі.
